

PROIECT DIDACTIC

LECȚIA - REGIMURI TOTALITARE INTERBELICE

Data :

Clasa: aXIa

Unitatea de învățământ: Colegiul Național „I.L.Caragiale” Ploiești

Propunator: prof. Carmen Veronica Băjenaru

Aria curriculara: Om și Societate

Disciplina: Istorie

Unitatea de învățare: Statul și politica

Timp: 50'

Competențe Generale:

1. Utilizarea eficientă a comunicării și a limbajului de specialitate.
2. Exersarea demersurilor și acțiunilor civice democratice.
3. Aplicarea principiilor și metodelor adecvate în abordarea surselor istorice.
4. Folosirea resurselor care susțin învățarea permanentă.

Competențe Specifice:

- 1.3. Compararea unor opinii și argumente diferite referitoare la o temă de istorie
- 2.2. Analizarea instituțiilor, normelor și procedurilor de guvernare
- 3.3. Descoperirea în sursele de informare a perspectivelor diferite asupra evenimentelor și proceselor istorice.

Valori și atitudini:

1. Coerență și rigoare în gândire și acțiune
2. Gândire critică și flexibilă
3. Relaționarea pozitivă cu ceilalți
4. Respectarea drepturilor fundamentale ale omului
5. Rezolvarea pe cale non-violentă a conflictelor
6. Asumarea toleranței etnice, religioase și culturale.

Obiective operaționale:

1. Elevii să identifice și să descrie cel puțin trei condiții ale apariției ideologiilor fascistă, nazistă și comunistă și a condițiilor de ascensiune a acestor partide la putere.
2. Elevii să analizeze rolul pe care conducătorii partidelor îl au în conducerea Germaniei, Italiei și U.R.S.S. și să explice modul în care se manifeste cultul personalității în aceste state.
3. Elevii să găsească două elemente comune și două elemente diferite între ideologiile fascistă, nazistă și comunistă referitoare la rolul statului și exercitarea puterii.
4. Elevii să extragă trei idei din citate pentru a arăta că aceste ideologii erau extremiste.
5. Elevii să găsească trei argumente pentru a demonstra atitudinea fasciștilor față de naționalitățile din statul german.

6. Elevii să formuleze trei argumente pentru a argumenta că în aceste state au fost instaurate regimuri totalitare.

Mijloace de învățământ: Harta „Europa în perioada interbelică”; fișe de lucru; coli de flip chart ; markere; prezentări power point.

Metode învățământ: conversația euristică; copacul ideilor ; metoda cubului ; metoda ciorchinelui; metoda bulgărelui de zăpadă(dacă e cazul);diagrama Venn.

Strategii: activitate pe grupe eterogene ; activitate frontală ; activitate individuală

Evaluarea : ce dovezi există că elevii au învățat lecția ?

- a) *de conținut* : răspunsurile la întrebări ; rezolvarea sarcinilor; completarea copacului ideilor și a ciorchinelui;
- b) *de utilizare a operațiilor gândirii* : sistematizarea informațiilor ; compararea acestora;analizarea lor și argumentarea opiniilor.

Bibliografie:

John Barber,*Istoria Europei moderne*, editura Lider, București,1993.

Florin Constantiniu,*De la războiul fierbinte la războiul rece*, Editura Corint, 1998.

A.Pascu,*Atlas de istorie universală*, Editura Corint, 2007.

Henrik Heberle, *Dosarul Hitler*, Editura Meditații, 1996.

Marea Istorie Ilustrată a lumii, Editura Litera, 2008.

Desfășurarea situațiilor de învățare

1.MOMENT ORGANIZATORIC -Verificarea prezenței ,enunțarea competențelor specifice stabilite pentru lecție, fixarea grupelor și a raportorilor celor șase grupuri , prezentarea modului de lucru și împărțirea materialelor de lucru. 5 minute

2.VERIFICAREA CUNOȘTINȚELOR ȘI A COMPETENȚELOR DOBÂNDITE ÎN LECȚIA ANTERIOARĂ -Elevii trebuie să completeze copacul ideilor . 5 minute

3.DESFĂȘURAREA LECȚIEI

Explorarea sensului în grupuri: CUBUL 20 MINUTE(15 GÂNDIRE,5 PREZENTARE)

Se construiește în prealabil un cub pe laturile căruia se scrie : *Describe ; Analizează ; Compară ; Asociază ; Aplică ; Argumentează.*

Grupele se alcătuiesc pe baza preferințelor și a experienței de la alte acțiuni asemănătoare.

După alcătuirea grupelor fiecare dintre ele alege prin aruncarea cubului sarcina de lucru pe care o va avea.

Fiecare grupă va avea foi de flip chat, markere, cu ajutorul cărora elevii vor rezolva sarcinile de lucru.Profesorul îndrumă și supraveghează fiecare grupă.

Sarcinile de lucru sunt:

Describe: condițiile în care au avut loc apariția ideologiilor fascistă, nazistă și comunistă și a condițiilor de ascensiune a acestor partide la putere.

Analizează: rolul pe care conducătorii partidelor îl au în conducerea Germaniei, Italiei și U.R.S.S. și modul în care se manifeste cultul personalității în aceste state.

Compară: ideologiile fascistă, nazistă și comunistă referitoare la rolul statului și exercitarea puterii.(se recomandă folosirea DIAGramei VENN)

Asociază: ideile din citate pentru a arăta că aceste ideologii erau extremiste.

Aplică: informațiile din materialele primite pentru a demonstra atitudinea fasciștilor față de naționalitățile din statul german.

Argumentează: faptul că în aceste state au fost instaurate regimuri totalitare.

După rezolvarea sarcinilor fiecare raportor va expune produsele pe care le-a realizat și, pe rând acestea vor fi analizate de membrii celorlalte grupe și apreciate.Dacă sunt prea multe idei expuse se aplică metoda „BULGĂRELUI DE ZĂPADĂ”pentru a sintetiza 3-4 idei.

Apoi profesorul prezintă un material cu interpretarea unui afiș electoral stalinist și îi pune pe elevi să interpreteze alte afișe fasciste.

5 minute

La sfârșit sunt prezentate caricaturi ale conducătorilor Germaniei și U.R.S.S.

5 minute

Realizarea Feed-back-ului- Se dă fiecărei grupe să completeze un CIORCHINE care se referă la câte o ideologie extremistă interbelică.

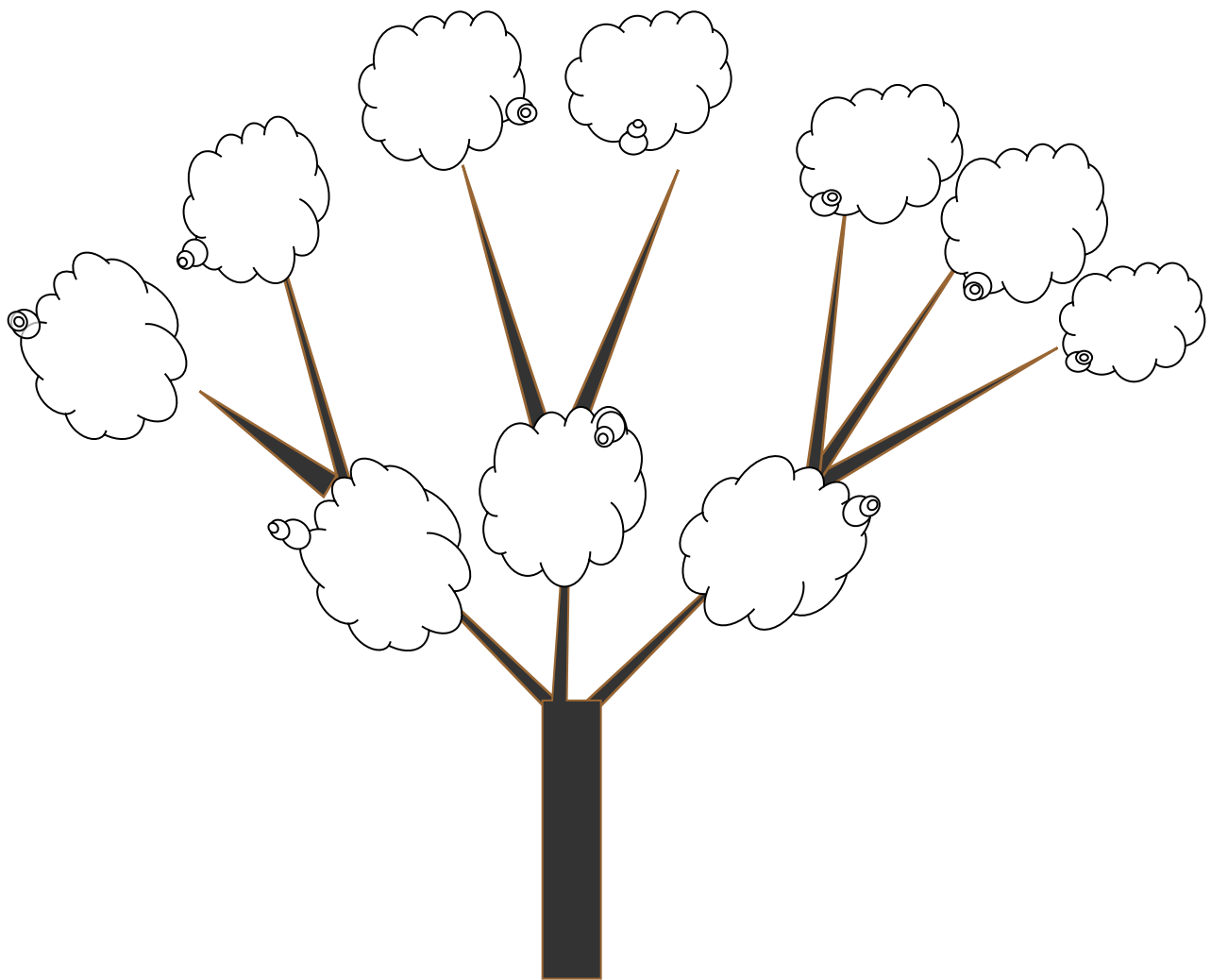
5 minute

4.ÎNCHEIEREA ACTIVITĂȚII

5 minute

Apreciez activitatea elevilor. Notez elevii activi. Prezint bibliografie pentru cei interesați și anunț tema pentru acasă : *Pornind de la caracteristicile regimurilor totalitare realizați un proiect prin care să demonstrați că regimurile politice care susțin astfel de ideologii nu funcționează în interesul cetățeanului.*

CE ȘTIM DESPRE STAT....

Analizează: rolul pe care conducătorii partidelor îl au în conducerea Germaniei, Italiei și U.R.S.S. și modul în care se manifeste cultul personalității în aceste state.

“Naziștii au preluat curând controlul total asupra presei și radioului și s-au folosit de acestea pentru a răspândi propria ideologie. Au înființat în acest scop chiar și un Minister al Propagandei. În același timp, sistemul educațional german a fost folosit pentru a propaga național-socialismul în rândul tinerilor. Școlile și organizațiile de tineret, centrele culturale și artistice, au fost de asemenea subsumate acestui efort general de educare a tinerilor în spirit nazist “

Mihai Chioveanu, *Istoria Holocaustului*, București, 2005

« In cartea sa "Hitler si cu mine", Otto Strasser, in trecut fruntas nazist care a colaborat timp indelungat cu Hitler, infatiseaza de pilda, urmatoarea metoda folosita de Hitler "Hitler intra in sala. Adulmeca aerul. O clipa, privirea lui ratacesta. Hitler isi cauta drumul pe dibuite, sonateaza terenul... Si deodata se dezlantauie:

- Personalitatea nu mai are nici o insemnatate !... germanii trebuie sa fie uniti, iar interesele fiecaruia dintre ei, trebuie sa fie subordonate intereselor generale...

A doua zi el nu mai vorbeste in fata unor bacani faliti, ci in fata unor mari industriasi. La inceput este tot atat de nehotarat... Deodata insa ochii i se aprind: el a simtit pulsul auditoriului sau, i s-a adaptat si incepe sa debiteze exact contrariul celor spuse ieri.

Eforturile anumitor personalitati fac sa renasca natiunea, proclama el, numai eforturile personalitatilor au importanta. Masa este oarba si proasta. Fiecare din noi este un conducator, si din astfel de conducatori este formata Germania."

« In perioada succeselor obtinute, de armatele fasciste pe frontul de vest, reactiunea germana l-a aureolat pe Hitler cu titlul de "CEL MAI MARE CONDUCATOR DE OSTI AL TUTUROR TIMPURILOR"

Ametit de succesele repurtate de Germania feascista pe frontul de vest, si de servilismul capetenilor naziste si militare, care il considerau pe "fuhrer" simbolul "Marii Germanii", menite sa subjuge intr-un viitor apropiat lumea intreaga, Hitler a inceput sa creada intradevar, ca fusese predestinat de de Dumnezeu, ca "intuitia" sa era infailbila, si incetase cu desavarsirea mai tina seama de realitate. "Istorie mondiala se poate face numai atunci cand te situezi in fapt de cealalta parte a ratiunii lucide, a constiintei vii, si a precautiei permanente, inlocuind toate acestea printr-o incapatanare fanatica", a declarat el odata auditoriului sau. »

Otto Strasser, *Hitler si cu mine*, București, 1978

„Ce baftă pe conducători că oamenii nu gândesc.” Adolf Hitler

“Acolo unde suntem noi, nu mai este loc pentru nimeni.” Adolf Hitler

“Nimeni nu e mai presus de lege... iar legea sunt eu.” Adolf Hitler

“În luptă, una dintre părți trebuie să cedeze: sau marxismul va fi suprimat, sau noi vom fi suprimați.
Cuvântări ale lui Adolf Hitler - februarie 1926

Până în 1926 Mussolini își împlinise visul de a deveni dictatorul Italiei. Putea face legi dând pur și simplu decrete. Parlamentul era în totalitate sub controlul său. Parlamentul încetase să mai fie un forum pentru dezbateri și devenise un simplu amfiteatru în care deciziile în care deciziile lui puteau fi aplaudate de susținătorii și simpatizanții fasciștilor.

Mussolini trebuia să fie înfățișat nu ca un politician oarecare ci ca mântuitorul Italiei, un bărbat ales de destin pentru a mântui țara de amenințarea socialistă și de politicienii democrați corupți și care să redea Italiei măreția.

El era noul Cezar – un om genial, un om de acțiune, un om de cultură, un om de stat cu renume mondial, devotat renașterii Italiei.

Ziarele sugereau că “Ducele “ era infailibil. Umbla o vorbă că “Mussolini are întotdeauna dreptate”, ideea pe care dictatorul o încuraja cu afirmații de genul “ de multe ori aș vrea să mă înșel, dar până acum nu s-a întâmplat niciodată așa și evenimentele s-au petrecut chiar așa cum am prevăzut eu.” Mussolini dorea să fie prezentat ca un om curajos, puternic și athletic, un model pentru toți bărbații italieni.

Reviste și ziare publicau fotografii cu Mussolini în diferite ipostaze, întreținându-se o imagine de tinerețe, eliminându-se orice referire la vârsta sau la faptul că trebuia să poarte ochelari.

Mussolini ținea foarte mult să fie văzut ca un om de cultură.

Ca urmare, s-a făcut cunoscut faptul că citise toate cele 35 de volume ale Enciclopediei Italiene, pe aproape toți clasicii literaturii europene, inclusiv operele complete ale lui William Shakespeare.

John Barber, *Istoria Europei moderne*, editura Lider, București, 1993.

„Tovarășul Stalin, devenit secretar general a concentrat în maimile sale o putere nelimitată și nu sunt sigur că se va putea servi întotdeauna de această putere cu suficientă circumspecție(...) Stalin este prea brutal și acest defect este tolerabil în mijlocul nostru și în relațiile dintre noi, comuniștii, nu însă pentru funcția de secretar general(...) Aceste trăsături pot fi considerate drept detalii infime. Dar, după părerea mea, pentru a ne feri de sciziuni (...) aceste detalii pot avea o importanță decisivă .” Lenin despre Stalin în Testamentul său.

„O, tu, Stalin, mare șef al popoarelor,
tu care ai făcut să se nască omul,
tu, care faci pământurile fertile,
tu, care întinerești secolele,
tu, care împodobești primăvara...
tu, ești floarea primăverii mele,
un soare reflectat de mii de inimi omenești...”

Rahimov, poem publicat în *Pravda* în 1936

Aplică: informațiile din materialele primite pentru a demonstra atitudinea fasciștilor față de naționalitățile din statul german

„Alterarea sângelui și deteriorarea rasei reprezintă singurele cauze care explică declinul civilizațiilor... Niciodată războiul nu a ruinat națiunile. În această lume oricine nu este de origine sănătoasă poate fi considerat sclav”.

Adolf Hitler, *Mein Kampf*, Editura Pacifica, 1993

"Alterarea sangelui si deteriorarea rasei reprezinta singurele cauze care explica declinul civilizatiilor stravechi; niciodata razboiul nu a ruinat natiunile, ci pierderea puterii lor de rezistenta – caracteristica exclusiva a sangelui raselor pure. În aceasta lume, oricine nu este de sorginte sanatoasa poate fi considerat pleava."

Adolf Hitler, *Mein Kampf*, Editura Pacifica, 1993

“ Doctrina noastră respinge idea democratică a maselor [...]. Partidul trebuie să facă din rasă centrul vieții comunității.”

Adolf Hitler, *Mein Kampf*, Editura Pacifica, 1993

„Nu pot fi cetățeni decât frații de rasă. Nu pot fi frați de rasă decât aceia care sunt din sânge german, fără deosebire de confesiune. Nici un evreu, deci, nu poate fi un frate de rasă [...]. Cine nu este german nu poate trăi în Germania decât ca oaspete și trebuie să fie supus reglementărilor asupra străinilor.”-

John Barber, *Istoria Europei moderne*, editura Lider, București, 1993, *Programul Partidului Național-Socialist*, 1936

„1. Noi cerem constituirea unei Germanii Mari, care să reunească toți germanii pe baza dreptului popoarelor la autodeterminare.

2. Vrem egalitatea în drepturi a poporului german cu celelalte națiuni, abrogarea tratatelor de la Versailles și Saint Germaine.

3. Cerem pământ și colonii pentru a ne hrăni populația și a resorbi suprapopularea noastră.

4. Doar cetățenii trebuie să beneficieze de drepturi civice; pentru a fi cetățean, trebuie să ai sânge german, fără deosebire de confesiune. Nici un evreu nu poate fi cetățean.

5. Dreptul de a fixa direcția și legile statului este rezervat doar cetățenilor. Cerem ca toate funcțiile publice, indiferent de natura lor, să fie deținute doar de cetățeni germani.”

John Barber, *Istoria Europei moderne*, editura Lider, București, 1993, *Programul N.S.D.A.P.* 1920

“Evreii nu au fost singurele victime ale regimului nazist din Germania. În concordanță cu politica lor, nașiștii au acționat asupra multor alte grupuri sociale și rasiale cu scopul de a le îndepărta din interiorul societății germane. Țigani care trăiau în Germania și Europa au constituit la rândul lor o țintă predilectă a teoriilor rasiale naziste care considerau că populațiile de Sinti și Roma sunt predispuse genetic la criminalitate și prin urmare neintegrabili. Urmau persoanele cu handicap fizic și mental, irecuperabili și nefolositori societății germane, o corvoadă și un pericol ce trebuia eliminat. Mulți dintre ei vor fi uciși la sfârșitul anilor 1930 în cadrul programului Euthanasia. Lista nazistă a "indezirabililor" îi includea totodată și pe homosexualii, alcoolicii și vagabonzii fără adăpost. Oponenții ideologici, precum comuniștii sau membrii diferitelor Biserici erau persecutați chiar și în cazul în care erau considerați membri ai "Rasei Ariene". Spre deosebire de toate celelalte categorii, aceștia din urmă aveau marele avantaj de a fi considerați recuperabili. Odată re-educați, convertiți la nazism, ei puteau spera în reabilitare socială, reintegrare sau chiar promovare în structurile de partid și de stat. Era o alegere între viață și moarte. Nu puțini au ales-o pe cea din urmă sau, în cel mai bun caz, o detenție îngrozitoare în lagăre de concentrare și muncă forțată.”

Mihai Chioveanu, *Istoria Holocaustului*, București, 2005

„Nu a fost întâmplare că primele civilizații s-au născut acolo unde Arianul a întâlnit rasele inferioare, le-a înfrânt și le-a impus voința sa. Politica externă a statului rasist trebuie să asigure mijloacele de existență a rasei, stabilind un raport sănătos între numărul și creșterea populației, pe de o parte, și dimensiunea și valoarea teritoriului, pe de altă parte.”

Adolf Hitler, *Mein Kampf*, Editura Pacifica, 1993

„Dumnezeu m-a creat pe mine german. A fi german este un dar al Domnului. Dumnezeu vrea ca eu să lupt pentru Germania. Serviciul militar nu este niciodată o violare a conștiinței creștine, el este o supunere în fața Domnului. Credinciosul are dreptul de a se revolta împotriva unui stat care promovează puterile întunericului. El are același drept împotriva autorității acelei Biserici care nu ține cont de Renașterea Națională. Statul lui Adolf Hitler are nevoie de biserică. Biserica trebuie să țină cont de această nevoie.”

John Barber, *Istoria Europei moderne*, editura Lider, București, 1993, *Rezoluția adoptată în aprilie 1933 la Conferința Națională a creștinilor Germani*

Asociază: ideile din citate pentru a arăta că aceste ideologii erau extremiste.

„Antiindividualistă, concepția fascistă despre viață subliniază importanța statului și acceptă individul doar în măsura în care interesele sale coincid cu acelea ale statului, care reprezintă conștiința și voința universală a omului ca entitate istorică(...). Liberalismul a negat statul în numele individului, fascismul reafirmă drepturile statului ca expresie a esenței adevărate a individului (...) Concepția fascistă despre stat este atotcuprinzătoare; în afara ei nu pot exista nici un fel de valori umane sau spirituale. Astfel înțeles, fascismul este totalitar, iar statul Fascist – o sinteză și o unitate a tuturor valorilor-interpretază, dezvoltă și potențează întreaga viață a unei persoane.”

John Barber, *Istoria Europei moderne*, editura Lider, București, 1993, **Benito Mussolini**, *Fascism, doctrină și instituții*.

“ Doctrina noastră respinge idea democratică a maselor [...]. Partidul trebuie să facă din rasă centrul vieții comunității.”

Adolf Hitler, *Mein Kampf*, Editura Pacifica, 1993

“De numai un an noi am făcut adevărata, unica, profunda revoluție: am înmormântat bătrânul stat democratic, liberal, agnostic și paralytic, bătrânul stat care aștepta, aducând omagiu principiilor nemuritoare, ca lupta de clasă să se transforme într-o catastrofă socială. Acestui vechi stat pe care l-am îngropat cu funeralii de clasă a treia, i-am substituit un stat corporatist și fascist, statul societății naționale, statul care reunește, controlează, armonizează și temperează interesele tuturor claselor sociale care se văd astfel în mod egal protejate.(...) Adevărul este că în Italia nu se poate vorbi decât după 1922 de un regim popular; mai înainte vedem regimul camarilei, clicilor, coteriilor și paraziților.”

John Barber, *Istoria Europei moderne*, editura Lider, București, 1993, Benito Mussolini, Discurs din 28 octombrie 1926

„Naziștii au preluat curând controlul total asupra presei și radioului și s-au folosit de acestea pentru a răspândi propria ideologie. Au înființat în acest scop chiar și un Minister al Propagandei. În același timp, sistemul educațional german a fost folosit pentru a propaga național-socialismul în rândul tinerilor. Școlile și organizațiile de tineret, centrele culturale și artistice, au fost de asemenea subsumate acestui efort general de educare a tinerilor în spirit nazist “

Mihai Chioveanu, *Istoria Holocaustului*, București, 2005

“Evreii nu au fost singurele victime ale regimului nazist din Germania. Inconcordanță cu politica lor, naziștii au acționat asupra multor alte grupuri sociale și rasiale cu scopul de a le îndepărta din interiorul societății germane. Țigani care trăiau în Germania și Europa au constituit la rândul lor o țintă predilectă a teoriilor rasiale naziste care considerau că populațiile de Sinti și Roma sunt predispușe genetic la criminalitate și prin urmare neintegrabili. Urmau persoanele cu handicap fizic și mental, irecuperabili și nefolositori societății germane, o corvoadă și un pericol ce trebuia eliminat. Mulți dintre ei vor fi uciși la sfârșitul anilor 1930 în cadrul programului Euthanasia. Lista nazistă a "indezirabililor" îi includea totodată și pe homosexualii, alcoolicii și vagabonii fără adăpost. Oponenții ideologici, precum comuniștii sau membrii diferitelor Biserici erau persecutați chiar și în cazul în care erau considerați membri ai "Rasei Ariene". Spre deosebire de toate celelalte categorii, aceștia din urmă aveau marele avantaj de a fi considerați recuperabili. Odată re-educați, convertiți la nazism, ei puteau spera în reabilitare socială, reintegrare sau chiar promovare în structurile de partid și de stat. Era o alegere între viață și moarte. Nu puțini au ales-o pe cea din urmă sau, în cel mai bun caz, o detenție îngrozitoare în lagăre de concentrare și muncă forțată.”

Mihai Chioveanu, *Istoria Holocaustului*, București, 2005

„În mai 1933, studenții din diferite orașe germane au ars, sub auspiciile guvernului, sute de cărți scrise de autori evrei sau al căror conținut era considerat "iudaizat" sau "anti-nazist", deci "ne-german". Cu mai puțin de

un secol înainte de acest episod poetul german de origine evreiască Heinrich Heine spusesese că “acolo unde cineva va începe prin a arde cărți va sfârși prin a arde oameni”.

Mihai Chioveanu, *Istoria Holocaustului*, București, 2005

"Poporul german trebuie să se asigure teritoriul necesar existenței sale pe pământ... Oamenii de același sânge trebuie să aparțină unui imperiu (Reich). Poporul german nu are dreptul să se angajeze într-o politică colonială până în clipa în care nu și-a adunat copiii între granițele aceluiași stat. Atunci când teritoriul Reich-ului va cuprinde pe toți germanii și nu-și va mai putea permite să ofere acestora condiții decente de trai, numai atunci se va putea vorbi de dreptul moral, rezultat din nevoile poporului, de a dobândi teritorii străine. Plugul se va transforma în sabie și lacrimile războiului vor deveni pâinea zilnică a generațiilor următoare...

Dreptul la teritoriu devine datorie în cazul în care o mare națiune pare destinată să decadă dacă nu-și extinde posesiunile. Iar acest lucru este cu atât mai adevărat atunci când națiunea în cauză nu este o mică comunitate negroidă, ci însăși Germania-mama a tuturor celor care au conferit lumii actuală sa formă culturală. Germania trebuie să devină Putere Mondială, fie va dispărea. Telul de viitor al politicii noastre externe trebuie să fie o politică îndreptată spre est, care să prevadă teritoriile considerate necesare poporului german."

Adolf Hitler, *Mein Kampf*, Editura Pacifica, 1993

„Ce baftă pe conducători că oamenii nu gândesc”. **Adolf Hitler**, *Mein Kampf*, Editura Pacifica, 1993

“Acolo unde suntem noi, nu mai este loc pentru nimeni.” **Adolf Hitler**, *Mein Kampf*, Editura Pacifica, 1993

“Nimeni nu e mai presus de lege... iar legea sunt eu.” **Adolf Hitler**, *Mein Kampf*, Editura Pacifica, 1993

“Dictatura proletariatului produce o serie de restricții ale libertății în cazul opresorilor, al exploataților, al capitaliștilor”

John Barber, *Istoria Europei moderne*, editura Lider, București, 1993, **V.I. Stalin**, *Statul și revoluția*,

„Dictatura proletariatului este exercitată de partidul bolșevic, aliat cu întregul proletariat revoluționar. Doctrina proletariatului înseamnă că statul muncitoresc va reprima fără ezitare marii proprietari funciari și capitaliști, trădătorii și mișei care îi ajută pe acești exploatați și îi va învinge. Statul muncitorilor este inamicul marilor proprietari funciari, capitaliștilor, speculanților și șarlatanilor, inamicul proprietății private asupra pământului și capitalului, al puterii și al banilor.” Lenin despre statul și regimul comunist

„O multiplă cenzură deforma sau ucidea cărțile(...). Am văzut topindu-se întregul tiraj al primului volum al Dicționarului Enciclopedic care costase pe intelectualii din Leningrad ani de muncă. Succesul era în întregime fabricat în birourile partidului. În aceeași epocă cenzura și „critica” reușeau să reducă la tăcere un puternic scriitor comunist (Gorki) ieșit din rândul poporului.

Pierre Milza, **Serge Bernstein**, *Istoria secolului XX*, Editura ALL, București, 1998, vol. I

Argumentează: faptul că în aceste state au fost instaurate regimuri totalitare

„Antiindividualistă, concepția fascistă despre viață subliniază importanța statului și acceptă individul doar în măsura în care interesele sale coincid cu acelea ale statului, care reprezintă conștiința și voința universală a omului ca entitate istorică (...) Liberalismul a negat statul în numele individului, fascismul reafirmă drepturile statului ca expresie a esenței adevărate a individului (...) Concepția fascistă despre stat este atotcuprinzătoare; în afara ei nu pot exista nici un fel de valori umane sau spirituale. Astfel înțeles, fascismul este totalitar, iar statul Fascist – o sinteză și o unitate a tuturor valorilor-interpretază, dezvoltă și potențează întreaga viață a unei persoane.”

John Barber, *Istoria Europei moderne*, editura Lider, București, 1993, **Benito Mussolini**, *Fascism, doctrină și instituții*.

„Naziștii au preluat curând controlul total asupra presei și radioului și s-au folosit de acestea pentru a răspândi propria ideologie. Au înființat în acest scop chiar și un Minister al Propagandei. În același timp, sistemul educațional german a fost folosit pentru a propaga național-socialismul în rândul tinerilor. Școlile și organizațiile de tineret, centrele culturale și artistice, au fost deasemenea subsumate acestui efort general de educare a tinerilor în spirit nazist “

Mihai Chioveanu, *Istoria Holocaustului*, București, 2005

“ Doctrina noastră respinge idea democratică a maselor [...]. Partidul trebuie să facă din rasă centrul vieții comunității.”

Adolf Hitler, *Mein Kampf*, Editura Pacifica, 1993

„Programul nostru e simplu : noi vrem să conducem Italia[...]. Clasa noastră politică e neputincioasă. A dovedit-o criza statului liberal. Statul nu reprezintă un partener, el reprezintă națiunea ca întreg, este deasupra tuturor, îi ocrotește pe toți.”

John Barber, *Istoria Europei moderne*, editura Lider, București, 1993, **Benito Mussolini**, *Fascism, doctrină și instituții*.

“De numai un an noi am făcut adevărata, unica, profunda revoluție: am înmormântat bătrânul stat democratic, liberal, agnostic și paralytic, bătrânul stat care aștepta, aducând omagiu principiilor nemuritoare, ca lupta de clasă să se transforme într-o catastrofă socială. Acestui vechi stat pe care l-am îngropat cu funeralii de clasa a treia, i-am substituit un stat corporatist și fascist, statul societății naționale, statul care reunește, controlează, armonizează și temperează interesele tuturor claselor sociale care se văd astfel în mod egal protejate. (...) Adevărul este că în Italia nu se poate vorbi decât după 1922 de un regim popular; mai înainte vedem regimul camarilei, clicilor, coteriilor și paraziților.”

John Barber, *Istoria Europei moderne*, editura Lider, București, 1993, **Benito Mussolini**, *Fascism, doctrină și instituții*.

„Statul a devenit un uriaș. Statul este cel care poate rezolva contradicțiile dramatice ale capitalismului. Ceea ce se numește criză nu poate fi rezolvat decât de stat și în stat ...

Dacă liberalismul înseamnă individul, fascismul înseamnă statul. Dar statul fascist este unic și este o creație originală (...) Un stat care se sprijină pe milioane de indivizi care îl recunosc, îl simt și sunt gata să-l slujească, nu este un stat tiranic, stăpânul din evul mediu. El nu are nimic comun cu statele absolutiste de dinainte sau de după 1789. Individul, în statul fascist, nu este anulat, ci mai degrabă multiplicat, așa cum într-un regiment soldatul nu este diminuat, ci multiplicat prin numărul tovarășilor săi de arme. Statul fascist organizează națiunea, dar el lasă totuși indivizilor o marjă suficientă, el a limitat libertățile inutile sau dăunătoare, dar a păstrat libertățile esențiale. În acest domeniu, statul este judecătorul, și nu individul.”

John Barber, *Istoria Europei moderne*, editura Lider, București, 1993, **Benito Mussolini**, *Fascism, doctrină și instituții*.

“ Dictatura proletariatului produce o serie de restricții ale libertății în cazul opresorilor, al exploataților, al capitaliștilor”

John Barber, *Istoria Europei moderne*, editura Lider, București, 1993, **V.I. Stalin**, *Statul și revoluția*,

„Stalin a fost la originea conceptului de „dușman al poporului”. Acest termen făcea inutil să cauți dovada erorilor ideologice ale unui individ sau ale mai multor indivizi angajați într-o controversă; acest termen făcea posibilă, utilizarea represiunii celei mai crude, violând toate normele de legalitate revoluționară împotriva oricui care s-ar fi manifestat în vreun fel oarecare că nu este de acord cu el.”

John Barber, *Istoria Europei moderne*, editura Lider, București, 1993, **Hrușciiov**, *Raport la Congresul XX al PCUS*

„O, tu, Stalin, mare șef al popoarelor,
tu care ai făcut să se nască omul,
tu, care faci pământurile fertile,
tu, care întinerești secolele,
tu, care împodobești primăvara...
tu, ești floarea primăverii mele,
un soare reflectat de mii de inimi omenești...”

Rahimov, poem publicat în *Pravda* în 1936

„O multiplă cenzură deforma sau ucidea cărțile(...). Am văzut topindu-se întregul tiraj al primului volum al Dicționarului Enciclopedic care costase pe intelectualii din Leningrad ani de muncă. Succesul era în întregime fabricat în birourile partidului. În aceeași epocă cenzura și „critica” reușeau să reducă la tăcere un puternic scriitor comunist (Gorki) ieșit din rândul poporului.”

Pierre Milza, Serge Bernstein, *Istoria secolului XX*, Editura ALL, București, 1998, vol. I

Compară: ideologiile fascistă, nazistă și comunistă referitoare la rolul statului și exercitarea puterii

„Antiindividualistă, concepția fascistă despre viață subliniază importanța statului și acceptă individul doar în măsura în care interesele sale coincid cu acelea ale statului, care reprezintă conștiința și voința universală a omului ca entitate istorică (...) Liberalismul a negat statul în numele individului, fascismul reafirmă drepturile statului ca expresie a esenței adevărate a individului (...) Concepția fascistă despre stat este atotcuprinzătoare; în afara ei nu pot exista nici un fel de valori umane sau spirituale. Astfel înțeles, fascismul este totalitar, iar statul Fascist – o sinteză și o unitate a tuturor valorilor-interpretază, dezvoltă și potențează întreaga viață a unei persoane.”

John Barber, *Istoria Europei moderne*, editura Lider, București, 1993, **Benito Mussolini**, *Fascism, doctrină și instituții*.

„Naziștii au preluat curând controlul total asupra presei și radioului și s-au folosit de acestea pentru a răspândi propria ideologie. Au înființat în acest scop chiar și un Minister al Propagandei. În același timp, sistemul educațional german a fost folosit pentru a propaga național-socialismul în rândul tinerilor. Școlile și organizațiile de tineret, centrele culturale și artistice, au fost deasemenea subsumate acestui efort general de educare a tinerilor în spirit nazist “

Mihai Chioveanu, *Istoria Holocaustului*, București, 2005

“ Doctrina noastră respinge idea democratică a maselor [...]. Partidul trebuie să facă din rasă centrul vieții comunității.”

Adolf Hitler, *Mein Kampf*, Editura Pacifica, 1993

„Programul nostru e simplu : noi vrem să conducem Italia[...]. Clasa noastră politică e neputincioasă. A dovedit-o criza statului liberal. Statul nu reprezintă un partener, el reprezintă națiunea ca întreg, este deasupra tuturor, îi ocrotește pe toți.”

John Barber, *Istoria Europei moderne*, editura Lider, București, 1993, **Benito Mussolini**, *Fascism, doctrină și instituții*.

“De numai un an noi am făcut adevărata, unica, profunda revoluție: am înmormântat bătrânul stat democratic, liberal, agnostic și paralytic, bătrânul stat care aștepta, aducând omagiu principiilor nemuritoare, ca lupta de clasă să se transforme într-o catastrofă socială. Acestui vechi stat pe care l-am îngropat cu funeralii de clasa a treia, i-am substituit un stat corporatist și fascist, statul societății naționale, statul care reunește, controlează, armonizează și temperează interesele tuturor claselor sociale care se văd astfel în mod egal protejate. (...) Adevărul este că în Italia nu se poate vorbi decât după 1922 de un regim popular; mai înainte vedem regimul camarilei, clicilor, coteriilor și paraziților.”

John Barber, *Istoria Europei moderne*, editura Lider, București, 1993, **Benito Mussolini**, *Fascism, doctrină și instituții*.

„Statul a devenit un uriaș. Statul este cel care poate rezolva contradicțiile dramatice ale capitalismului. Ceea ce se numește criză nu poate fi rezolvat decât de stat și în stat ...

Dacă liberalismul înseamnă individul, fascismul înseamnă statul. Dar statul fascist este unic și este o creație originală (...) Un stat care se sprijină pe milioane de indivizi care îl recunosc, îl simt și sunt gata să-l slujească, nu este un stat tiranic, stăpânul din evul mediu. El nu are nimic comun cu statele absolutiste de dinainte sau de după 1789. Individul, în statul fascist, nu este anulat, ci mai degrabă multiplicat, așa cum într-un regiment soldatul nu este diminuat, ci multiplicat prin numărul tovarășilor săi de arme. Statul fascist organizează națiunea, dar el lasă totuși indivizilor o marjă suficientă, el a limitat libertățile inutile sau dăunătoare, dar a păstrat libertățile esențiale. În acest domeniu, statul este judecătorul, și nu individul.”

John Barber, *Istoria Europei moderne*, editura Lider, București, 1993, **Benito Mussolini**, *Fascism, doctrină și instituții*.

“ Dictatura proletariatului produce o serie de restricții ale libertății în cazul opresorilor, al exploataților, al capitaliștilor”

John Barber, *Istoria Europei moderne*, editura Lider, București, 1993, **V.I. Stalin**, *Statul și revoluția*,

„Stalin a fost la originea conceptului de „dușman al poporului”. Acest termen făcea inutil să cauți dovada erorilor ideologice ale unui individ sau ale mai multor indivizi angajați într-o controversă; acest termen făcea posibilă, utilizarea represiunii celei mai crude, violând toate normele de legalitate revoluționară împotriva oricui care s-ar fi manifestat în vreun fel oarecare că nu este de acord cu el.”

John Barber, *Istoria Europei moderne*, editura Lider, București, 1993, **Hrușciiov**, *Raport la Congresul XX al PCUS*

„O, tu, Stalin, mare șef al popoarelor,
tu care ai făcut să se nască omul,
tu, care faci pământurile fertile,
tu, care întinerești secolele,
tu, care împodobești primăvara...
tu, ești floarea primăverii mele,
un soare reflectat de mii de inimi omenești...”

Rahimov, poem publicat în *Pravda* în 1936

„O multiplă cenzură deforma sau ucidea cărțile(...). Am văzut topindu-se întregul tiraj al primului volum al Dicționarului Enciclopedic care costase pe intelectualii din Leningrad ani de muncă. Succesul era în întregime fabricat în birourile partidului. În aceeași epocă cenzura și „critica” reușeau să reducă la tăcere un puternic scriitor comunist (Gorki) ieșit din rândul poporului.”

Pierre Milza, Serge Bernstein, *Istoria secolului XX*, Editura ALL, București, 1998, vol. I

Describe: condițiile în care au avut loc apariția ideologiilor fascistă, nazistă și comunistă și a condițiilor de ascensiune a acestor partide la putere.

„În aparență, războiul întâi mondial se sfârșește cu o victorie a democrațiilor. De fapt, extinderea geografică a acestora maschează fragilitatea acestui tip de regim, amenințat de apariția modelelor autoritare: bolșevismul și fascismul.”

Pierre Milza, Serge Bernstein, *Istoria secolului XX*, Editura ALL, București, 1998, vol.I

„1. Noi cerem constituirea unei Germanii Mari, care să reunească toți germanii pe baza dreptului popoarelor la autodeterminare.

2. Vrem egalitatea în drepturi a poporului german cu celelalte națiuni, abrogarea tratatelor de la Versailles și Saint Germaine.

3. Cerem pământ și colonii pentru a ne hrăni populația și a resorbi suprapopularea noastră.

4. Doar cetățenii trebuie să beneficieze de drepturi civice; pentru a fi cetățean, trebuie să ai sânge german, fără deosebire de confesiune. Nici un evreu nu poate fi cetățean.

5. Dreptul de a fixa direcția și legile statului este rezervat doar cetățenilor. Cerem ca toate funcțiile publice, indiferent de natura lor, să fie deținute doar de cetățeni germani.”

John Barber, *Istoria Europei moderne*, editura Lider, București, 1993, Extrase din Programul N.S.D.A.P. 1920

„Pentru a crea această industrie grea, pe măsura țării, ei au sacrificat, momentan, industria de consum și agricultura până la a supune populația la privațiuni (...). Din punct de vedere geografic, noua industrie este repertizată în funcție de zăcămintele miniere și sursele de combustibili sau energie electrică. Din 1928 însă, s-a conturat o preocupare strategică, dorința de a pune uzinele la adăpost de o eventuală agresiune. Multe dintre ele au fost construite în regiunile cele mai îndepărtate ale Rusiei. Mari orașe industriale au ieșit din pământ ca ciupercile: Stalingrad pe Volga, Magnitogorsk și Celeabinsk în Urali, Stalinsk în Siberia. O a doua și puternică linie de producție industrială și de apărare militară a fost astfel creată.”

John Barber, *Istoria Europei moderne*, editura Lider, București, 1993.

„Dictatura proletariatului este exercitată de partidul bolșevic, aliat cu întregul proletariat revoluționar. Doctrina proletariatului înseamnă ca statul muncitoresc va reprima fără ezitare marii proprietari funciari și capitaliștii, trădătorii și mișei care îi ajută pe acești exploatare și îi va învinge. Statul muncitorilor este inamicul marilor proprietari funciari, capitaliștilor, speculanților și șarlatanilor, inamicul proprietății private asupra pământului și capitalului, al puterii și al banilor.”

John Barber, *Istoria Europei moderne*, editura Lider, București, 1993.

„Însă dictatura proletariatului-adică organizarea avangardei oprimaților ca o clasă conducătoare, cu scopul de a-i distruge pe opresori-nu poate produce doar extinderea democrației. Alături de o extindere imensă a democrației, care pentru prima dată devine democrația săracilor, democrația oamenilor și nu democrația celor bogați, dictatura proletariatului produce o serie de restricții ale libertății în cazul opresorilor, al exploatare, al capitaliștilor. Noi trebuie să-i distrugem pentru a salva lumea de sclavia salariată; rezistența lor trebuie înfrântă cu forța.”

John Barber, *Istoria Europei moderne*, editura Lider, București, 1993, Vladimir Ilici Lenin, Statul și revoluția.

**REGIMURI PLOITICE INTERBELICE – FEED-BACK
COMPLETAȚI 6 CARACTERISTICI ALE REGIMULUI.....**

